

AUGUSTPRISET

Pressmeddelande 19 oktober 2021

Dessa titlar är nominerade till Augustpriset 2021

De 18 titlar som nominerats till årets Augustpris har tillkännagivits. Dessutom har de nominerade till Lilla Augustpriset presenterats. Nedan följer nomineringarna och juryernas motiveringar.

Augustpriset och Lilla Augustpriset delas ut av Svenska Förläggareföreningen i samarbete med Elite Hotels.

Nominerade till Årets svenska skönlitterära bok

Eufori. En roman om Sylvia Plath, Elin Cullhed, Wahlström & Widstrand

I sin litterära fantasi låter Elin Cullhed läsaren komma den skapande, levande människan Sylvia Plath alldeles nära. På livsbejakande och rasande prosa skildras hur ett poetiskt geni brottas med en hemmafrutillvaro där drömmar och desperation föder varandra. Med *Eufori* tar en författarikon plats i vår tid – i textens bultande hjärta får läsaren också syn på sig själv.

Återliv. Med Skapelsen och Kvällens frihet, Kjell Espmark, Norstedts

När Kjell Espmark ställer samman sina tre senaste verk är skapelsen pågående och ingenting slutgiltigt avgjort. Läsaren ledsagas genom sekler och kontinenter i en dikt vars klang fortsätter ringa. Bilderna är skarpa, porträtten levande och musiken i språket en orkester som ledigt rör sig mellan de stora uttrycken och de hudnära. *Återliv* är något så ovanligt som en dikt alla kan hitta hem i.

Europa, Maxim Grigoriev, Albert Bonniers Förlag

Med emigrantens känsla av inte höra till vandrar Nikita genom städer där exilen tycks ha blivit ett permanent tillstånd. Så får Paris, Bryssel, Nice och Moskva utgöra fonden för en mångbottnad idéroman om att vara vilse i världen och i sig själv. I Maxim Grigorievs Europa är det alltid höst, och av själva kontinentens undanglidande väsen bygger han storslagen litteratur.

***När vi var samer*, Mats Jonsson, Galago**

Mitt i livet återtar Mats Jonsson sin glömda släkthistoria i serieromanens form. Med stilsäker tecknarhand vävs skogssamernas glömda och undanträngda historia samman med den självbiografiska jakten på författarens egen identitet. *När vi var samer* är expressiv och personlig folkbildning där torra fakta får liv i kraftfull dialog med det grafiska uttrycket.

***Singulariteten*, Balsam Karam, Norstedts**

Vid centrum av ett svart hål råder singularitet, en gravitation utan slut. I en tät och lyrisk roman skriver Balsam Karam fram både förlustens oändliga tyngd och världens stora brutalitet, och ur tre olika livsöden framträder en gemensam mänsklighet. *Singulariteten* är ett litterärt sorgearbete präglad av språklig täthet och formmässig elegans, med blick för skönheten i livets mörka materia.

***Den svarta månens år*, Ellen Mattson, Albert Bonniers Förlag**

En man har blivit avstängd från sin tjänst på universitet, halkar på en isfläck – och hela universum kantrar. I en säregen och gäckande roman, med ett språk fullt av mening och musikalitet skildrar Ellen Mattson en människa som tappat greppet om tillvaron. Med absurd humor och sjudande dramatik rör sig *Den svarta månens år* mot existensens avgrunder. En sömlös och böljande prosa låter läsaren kasta sig in i berättelsen, helt utan förbehåll.

Nominerade till Årets svenska fackbok

***Judarnas historia i Sverige*, Carl Henrik Carlsson, Natur & Kultur**

En myllrande berättelse som sträcker sig från Gustav Vasas läkare på 1500-talet till Georg Riedel och Idas sommarvisa. Carl Henrik Carlsson ger oss inte bara en fängslande skildring av en av Sveriges fem nationella minoriteter, som skapat mycket av det vi betraktar som ”typiskt svenskt”, utan tar också upp den svåra balansgången mellan assimilering och det egna, under det ständiga trycket av antisemitismens olika skepnader. Ett imponerande pionjärbete om judisk kultur och historia i Sverige.

***Dante – den förste författaren*, Anders Cullhed, Natur & Kultur**

Lagom till 700-årsjubileet av Dante Alighieris bortgång har Anders Cullhed levererat en lika vitter som koncis framställning av den världsberömde poetens liv och den värld han levde i. Mot bakgrund av de sociala, politiska och religiösa omständigheterna i högmedeltidens Italien, och i respektfull dialog med aktuell forskning, introduceras läsaren inte bara till (den gudomliga) *Komedin* utan också till florentinarens övriga verk och förehavanden – som autodidakt, folkspråksförespråkare, kommunalpolitiker och slutligen landsflykting – liksom till hur synen på författaren Dante har förändrats över tid. En smakfullt illustrerad biografi med potential att bli ett standardverk.

Dolda gudar. En bok om allt som inte går förlorat i en översättning, Nils Håkanson, Nirstedt/litteratur

Fjodor Dostojevskij, Jane Austen, Karl Marx och Toni Morrison har alla gemensamt att de har översatts från andra språk till svenska. Det har även Harlequinböcker och Bibeln. I *Dolda gudar* tar Nils Håkanson oss på en svindlande tur i översättningarnas landskap och sätter översättaren i centrum. Med finesse, humor och ett smittande intresse för språk och stil visar han hur synen på översättning och översättarens roll förändrats genom historien, men att en sak är konstant – översättningen är en omistlig del av textens väg till läsaren, rent av en egen form av litteratur.

Knäböj, Sara Martinsson, Weyler förlag

Kvinnor som styrketränar har länge betraktats med misstänksamhet. De har motarbetats och kallats för okvinnliga. Varför? Den frågan vänder och vrider Sara Martinsson på genom att lätt och smidigt växla mellan idéer och teorier om träning, kön och klass och sin egen erfarenhet av att som kvinna upptäcka den styrka – både fysiskt och mentalt – som den traditionellt manliga träningsformen tyngdlyftning kan ge. En inspirerande och upplyftande berättelse om den kraft och glädje som starka muskler kan ge oss alla, men som ofta förnekats just kvinnor.

Mönstersamhället, Annelie Rogeman, Natur & Kultur

Mönstersamhället är ett tankeväckande reportage om den västerbottniska bruksorten Boliden. Boliden designades av gruvbolaget med samma namn som ett ”framtidssamhälle” – modernt, välplanerat och hygieniskt, och samtidigt präglad av en klassbaserad geografi. Men när gruvan sinade och ansvaret överläts till det allmänna började mönstret krackelera. Utifrån minnen, besök och intervjuer frilägger Annelie Rogeman ingående och inkännande transformationen, som inbegriper flyktinförläggningar och suspekta fastighetsaffärer likväl som förhoppningar om en ny guldålder tack vare den mäktiga industrialiseringsvåg som åter sveper genom övre Norrland.

Tyrannens tid. Om Sverige under Karl XII, Magnus Västerbro, Albert Bonniers Förlag

Hur drabbas människor av tyranni och krig och vad krävs för att upprätthålla makten i ett samhälle på ruinens brant? I *Tyrannens tid* visar Magnus Västerbro upp Karl XII:s diktatoriska regim som ett svenskt urtrauma. Med stor kunskap och på gripande prosa skildrar Västerbro hur enväldet växte fram och vilka oerhörda konsekvenser det utdragna och utsiktslösa krigandet hade för det svenska samhället. Ur dagböcker, brev och protokoll framträder en kuvad befolkning som trots svår missväxt tvingades fortsätta att mata den frånvarande kungens arméer med soldater, pengar och spannmål.

Nominerade till Årets svenska barn- och ungdomsbok

***Furan*, Lisen Adbåge, Rabén & Sjögren**

Vad är natur och vad är människa? Med sin djärva berättelse *Furan* flyttar Lisen Adbåge gränserna för vad en bilderbok kan vara. Genom hisnande skräckeffekter och avsaknad av sensmoral möter Bröderna Grimm *Tyst vår* i en skarp replik till klimatkris och samhällsklimat. Då en familj bygger sitt drömboende på landet avverkar de brutalt alla träd, men naturen slår tillbaka. Kompromisslöst berättad i oroande svavelgult och brunt är boken helgjuten och suggestiv på ett kaxigt, läskigt sätt.

***Himlabrand*, Moa Backe Åstot, Rabén & Sjögren**

I Moa Backe Åstots ungdomsroman *Himlabrand* konfronteras sextonåriga samnen Ante med både historiskt och mer närliggande förtryck. Måste han offra en stor del av sig själv, lämna renskötseln och bli "trottoarsame"? Berättelsens epicentrum är en berörande, sinnligt framskriven inre slitning kring hur kärlek killar emellan är möjlig. Förälskelsens toppar och dalar smälter samman med en levande naturskildring, där kyla och snö möter pulserande, dröjande het förälskelse. Spår av unken rasbiologi och förtryck sopas undan av en varm gemenskap inom och mellan generationer.

***Ett rum till Lisen*, Elin Johansson, Ellen Svedjeland & Emma AdBåge, Rabén & Sjögren**

Det dallrar av känslor i *Ett rum till Lisen*, där nyblivna grannarna Naima och Lisen provsover sig genom husets alla rum för att hitta rätt. Elin Johanssons och Ellen Svedjelands träffsäkra text lämnar rikligt med rum för Emma AdBåges känsliga illustrationer som med värme varsamt mejslar fram huvud- och bipersonerna. Den spirande kärleken flickor emellan skildras lyhört och intensivt. Genom mörkare stråk understryks samspelet mellan vuxenvärldens förmodade tolerans och barnens blossande upptäckter av sig själva och varandra.

***Om du möter en björn*, Malin Kivelä, Martin Glaz Serup & Linda Bondestam, Förlaget**

Med utsökt bildrytm presenteras en skruvat humoristisk varningsberättelse, där ett barn vandrar ut i vildmarken och drabbar samman med en björn. Mötet med det vilda sker genom faktabokens informativa blick, snillrikt underminerad av minspel, fartfyllda farosituationer och tempoväxlingar. Proportionerna är monumentala då björnen ryter och skogen tecknas fram. *Om du möter en björn* tar vara på bilderboksformatets fulla potential. Skickligt utmanar Malin Kiveläs och Martin Glaz Serups text i samspel med Linda Bondestams illustrationer vår syn på det vilda, och på oss själva.

***Nattkorpen*, Johan Rundberg, Natur & Kultur**

Johan Rundbergs historiska spänningsroman *Nattkorpen*, i serien om deckarduon Månvind och Hoff, förflyttar läsaren till ett stinkande, sjaskigt Stockholm. Boken leker med deckargenrens element och ger den blottställda barnhemsflickan Mika rörelsefrihet och öga för att lösa brott just för att hon är ingen. En förtätad gestaltning ger en drabbande och berörande bild av 1880-talets hårda livsvillkor för utsatta, önskade barn. De mustiga, myllrande Stockholmsskildringarna levandegör en svunnen tid och väcker pockande frågor om personligt ansvar och begränsande samhällsstrukturer.

***Min mamma är snabbare än din!*, Emma Virke & Joanna Hellgren, Lilla Piratförlaget**

Från förskolans fönster blickar två barn ut. I en gemensam tankelek tävlar deras mammor om vem som hämtar snabbast på dagis. Mammorna tar sig fram på allt mer fantasifulla sätt i en raffinerad kärleksförklaring till staden, där elsparkcyklar står i vägen och bipersoner får pricksäkra porträtt. De förbipasserande borde få varsin Guldbagge för bästa biroll vilket år som helst. Barnens dialog löper längs bilderbokens nedre kant och boksidorna expanderar genom överrumplande utvik. I Emma Virkes och Joanna Hellgrens kongeniala bilderbok *Min mamma är snabbare än din!* flödar allt: de fylliga färgerna, fantasin och finessen.

Nominerade texter till Lilla Augustpriset

Stelnat vatten, Daniella Ahlbin Berg, Ängelholm

Avskalat gestaltas två sjuåriga pojkars olika yttre livssituation och inre världar, och hur de möts i den mänskliga instinkten att rädda liv. Livets och dödens orättvisa prövas i en spänningsnovell kring den existentiellt obehagliga frågan varför just jag får leva när andra dör.

Min ursäkt, Mirja Flodin, Nästansjö

Att slitas mellan traditioner, andras förväntningar och sina egna förhoppningar. Om viljan att passa in, drömmen att sticka ut och livet som pågår däremellan. Allt ställs på sin spets en sommarkväll när barndomsgänget ses och framtiden känns så nära och ändå så långt borta. Inkännande, finstämt och levande skildrat, med en perfekt dramatisk båge.

Bykefloa, Matilda Modig, Lund

Här kliver författaren ur sin egen samtid för att skildra en historisk urscen – kvinnor som tvättar vid en strandkant. Trots att livsvillkoren har ändrats känner vi ändå väl igen oss i det allmänmänskliga, i skam och vanära, i omsorg och gemenskap, vilket gestaltas både elegant och gripande.

Tystnadens tankar, Mary Pope, Johanneshov

Tankarna rusar och virvlar i huvudpersonens huvud under ett besök hos psykologen. I monologen ges en inblick i psykisk ohälsa, bland annat i svårigheten att säga vad man tänker. Det är klarsynt och insatt skildrat, med en fint flödande text.

Det lovas inte vackert väder, Vilja Slagbrand, Årsta

Långsamt förvrider författaren verkligheten så att det som börjar i grå realism slutar i övernaturlig skräck, utan att läsaren lyckas sätta fingret på ögonblicket när vansinnet tar över. När vi förstår vad som är på gång är det redan för sent. Stämningsfullt, obehagligt och mästerligt byggt.

Gråten i halsen och jag ler, Vilma Strandvik, Stockholm

Träffande och insiktsfullt om de trauman som övergrepp inom en relation ger upphov till. Med absolut gehör för mänskliga känslor får författaren oss att uppleva huvudpersonens självtvivel och känslostormar som om de drabbade oss själva.

Om Augustpriset

Augustpriset är den svenska litteraturens mest prestigefyllda och uppmärksammade pris. Svenska Förläggareföreningen instiftade priset 1989 med syftet att årligen belöna och sätta fokus på de allra bästa nyutkomna böckerna på svenska. Det delas ut i tre kategorier: *Årets svenska skönlitterära bok*, *Årets svenska fackbok* och *Årets svenska barn- och ungdomsbok*.

En jury i respektive kategori nominerar sex titlar vardera. I år är ordförande i den skönlitterära juryn Gunnel Furuland, i fackboksjuryn Gunilla Herdenberg och i barn- och ungdomsboksjuryn Mia Österlund. Vilka de nominerade titlarna är tillkännages den 19 oktober. De nominerade titlarna läses därefter av en elektorsförsamling bestående av sammanlagt 63 elektorer, varav en tredjedel är bokhandlare, en tredjedel bibliotekarier och en tredjedel litteraturkritiker och andra för uppdraget kompetenta personer. Omröstningen är sluten. Den titel som får flest röster i respektive kategori vinner.

Augustpriset delas ut under Augustgalan den 22 november på Södra Teatern i Stockholm. Prissumman i varje kategori är 100 000 kronor. Varje pristagare får även en bronsstatyett formgiven av konstnären Mikael Fare.

Sammanlagt har 597 titlar skickats in till juryerna för bedömning. Till den skönlitterära klassen har 197 titlar skickats in, till fackboksklassen 207 titlar och till kategorin barn- och ungdomslitteratur 193 titlar.

Om Lilla Augustpriset

Lilla Augustpriset är Sveriges största litterära pristävling för unga och instiftades 1994 av Svenska Förläggareföreningen för att öka unga människors intresse för läsning och uppmuntra till eget skrivande. Priset vänder sig till ungdomar mellan 16 och 20 år och har blivit en plantskola för nya författare.

Lektörer sovrar bland de inskickade bidragen och lämnar sedan över sitt urval till en jury, i år ledd av John Häggblom. Juryn tar fram sex finalister som presenteras den 19 oktober. Vinnaren utses genom att juryns röster vägs samman med en publik omröstning på Augustpriset.se. Omröstningen pågår mellan den 19 oktober och 15 november. Vinnaren får 15 000 kr och prisutdelningen sker vid Augustgalan den 22 november på Södra Teatern i Stockholm.

Augustpriset delas ut i samarbete med Elite Hotels. Augustgalan produceras av Fascinera.

Jurygrupper 2021

Årets svenska skönlitterära bok

Gunnel Furuland, ordförande

Daniel Boyacioglu

Mattias Eklöf

Kristina Lindquist

Mia Strandell

Årets svenska fackbok

Gunilla Herdenberg, ordförande

Susanne Ljung

Devrim Mavi

Christer Nordlund

Joanna Rose

Årets svenska barn- och ungdomsbok

Mia Österlund, ordförande

Salomon Hellman

Stina Nylén

Hanna Ottersten

Sara Teleman

Lilla Augustpriset

John Häggblom, ordförande

Eva Boström

Maria Frensborg

Alex Haridi

Anna Nordlund

Pressfrågor om Augustpriset besvaras av

Jon Arborelius, 076-828 37 04, press@augustpriset.se

Pressfrågor om de nominerade böckerna besvaras av förlagens presskontakter

Årets svenska skönlitterära bok

Eufori. En roman om Sylvia Plath, Elin Cullhed, Wahlström & Widstrand

Therese Cederblad, therese.cederblad@bonnierforlagen.se, 070-726 59 00

Återliv. Med Skapelsen och Kvällens frihet, Kjell Espmark, Norstedts

Katarina Lindell, katarina.lindell@norstedts.se, 072-530 22 76

Europa, Maxim Grigoriev, Albert Bonniers Förlag

Janina Rak, janina.rak@bonnierforlagen.se, 076-044 02 12

När vi var samer, Mats Jonsson, Galago

Sofia Olsson, sofiao@ordfrontforlag.se, 070-410 20 86

Singulariteten, Balsam Karam, Norstedts

Lina Sjögren, lina.sjogren@norstedts.se, 070-587 02 13

Den svarta månens år, Ellen Mattson, Albert Bonniers Förlag

Anna Tillgren, anna@annatillgren.se, 070-370 99 29

Årets svenska fackbok

Judarnas historia i Sverige, Carl Henrik Carlsson, Natur & Kultur

Sofia Thermaenius, sofia.thermaenius@nok.se, 073-346 80 54

Dante – den förste författaren, Anders Cullhed, Natur & Kultur

Sofia Thermaenius, sofia.thermaenius@nok.se, 073-346 80 54

Dolda gudar. En bok om allt som inte går förlorat i en översättning, Nils Håkanson, Nirstedt/litteratur

Kajsa Olofsson, kajsa@ascaripr.com, 070-488 60 01

Knäböj, Sara Martinsson, Weyler förlag

Ami Mörén, ami.moren@nok.se, 072-705 43 95

Mönstersamhället, Anneli Rogeman, Natur & Kultur

Sanna Wallin, sanna.wallin@nok.se, 076-546 86 93

Tyrannens tid. Om Sverige under Karl XII, Magnus Västerbro, Albert Bonniers Förlag

Anna-Karin Korpi-Öhlund, anna-karin.korpi@bonnierforlagen.se, 070-798 85 39

Årets svenska barn- och ungdomsbok

***Furan*, Lisen Adbåge, Rabén & Sjögren**

Jenny Edh Jansen, jenny.edh-jansen@rabensjogren.se, 070-714 41 31

***Himlabrand*, Moa Backe Åstot, Rabén & Sjögren**

Sofia Bengtsson, sofia.bengtsson@rabensjogren.se, 070-214 71 12

***Ett rum till Lisen*, Elin Johansson, Ellen Svedjeland & Emma AdBåge, Rabén & Sjögren**

Maria Larsson Bovin, maria.bovin@rabensjogren.se, 070-440 85 68

***Om du möter en björn*, Malin Kivelä, Martin Glaz Serup & Linda Bondestam, Förlaget**

Andrea Svanbäck, andrea@forlaget.com, +35-840 527 89 10

***Nattkorpen*, Johan Rundberg, Natur & Kultur**

Bonnie Halling, bonnie.halling@nok.se, 076-546 86 75

***Min mamma är snabbare än din!*, Emma Virke & Joanna Hellgren, Lilla Piratförlaget**

Elin Eirefelt, elin@lillapiratforlaget.se, 070-870 98 23